

Teške istorije i pozitivni identiteti

„Teške istorije“ je studija koja donosi vredne analize i pitanja koja se bave nastavom istorije u školama. Prvenstveno je upućena britanskim nastavnicima i čitaocima, ali ne samo njima. Sadrži važne savete i, pre svega, pitanja za sve nastavnike svuda, kao i zanimljive primere iz celog sveta. Ima posebnu važnost za postkonfliktne zemlje.

Kako stoji u predgovoru izveštaja: ...Ovaj *Cumberland Lodge* izveštaj označava vrhunac dvanaestomesečnog projekta istraživanja nasleđa istaknutih „teških“ aspekata istorije Ujedinjenog Kraljevstva, u odnosu na savremene identitete i oblike pripadnosti. Oslanja se na mudrost i iskustvo akademika, nastavnika, kustosa muzeja, predstavnika nevladinih organizacija (NVO), kreatora politika i mladih. „Teške istorije i pozitivni identiteti“ nude interdisciplinarni i međusektorski uvid u to kako se možemo baviti aspektima prošlosti na načine koji približavaju smisljena iskustva političke i društvene pripadnosti ljudima svih starosnih grupa, porekla i perspektiva, u sadašnjosti.

Prevod dokumenta nije kompletan iz resursnih razloga. Ne sadrži diskurs o teškim istorijama i muzejima, kao i takmičenjima u javnim prostorima i neke od dužih primera. Ovo je simbol koji označava da je tekst izostavljen - (...). Kompletan tekst na engleskom jeziku može se naći na stranici New Perspektive o multiperspektivnoj istoriji Kosova na veb lokaciji: <http://multi-perspektiva.com/wp-content/uploads/2020/03/Difficult-Histories-Positive-Identities-report-web.pdf>

Fusnote koje su uključene u tekst mogu se naći na engleskom jeziku putem ovog linka. Nalaze se na levoj strani svake stranice. Na kraju teksta je puna bibliografija.

Nadamo se da ćete uživati čitajući je ne samo kao nastavnici, već i pojedinci koji imaju širi interes za istoriju i otvoreno razmišljanje, što posebno važi za vas koji ste doživeli i bili svedoci još uvek nedavnih sukoba na Balkanu.

Joanna Hanson
Izvršna direktorka *New Perspektive*

Teške istorije i pozitivni identiteti

Izvršni rezime

Ne postoji nijedan način gledanja na prošlost primenjujući istorijske pouke na sadašnjost: istorijsko istraživanje je upitno, jer istražujemo prošlost kroz objektiv sadašnjosti, oblikovano raznolikošću trenutnih pogleda na svet, vrednosti i stavova. Različiti pojedinci i grupe različito doživljavaju istoriju, a iza sebe ostavljaju različite arhivske i materijalne tragove. Ovaj izveštaj govori o istraživanju i razmišljanju o pristupima posebnom aspektu "teške istorije" i njegovim posledicama za britanske identitete.

Poslednjih godina, složena nasleđa sukoba i imperijalizma usmeravaju rasprave o tome kako se države, grupe i pojedinci bave izazovnim dimenzijama prošlosti. Pristup pozivanja na navodno kolektivnu prošlost radi opravdavanja postupaka u sadašnjosti dovodi do spornih ishoda, uključujući načine na koje stanovništvo raspravlja o mogućnosti zajedničkog osećaja identiteta i pripadnosti.

Ovaj izveštaj naglašava potrebu suočavanja sa prošlošću na pošteniji i otvoreniji način, jer nam kritičko ispitivanje prošlosti omogućava da ostvarimo težnje i nade ka mirnijem, otvorenijem i inkluzivnijem društvu. Međutim, ovaj proces nosi i rizike, uključujući anksioznost i neznanje. Istorijski je došlo do značajnih izuzeća iz istorijske analize, koja su otvorila nepodudaranja u pogledu toga koja se istorija tumači i ko je tumači. Možda glavni izazov približavanja „teškim istorijama“ leži u balansiranju raznolikih istorijskih narativa sa pristupačnošću i učešćem, a sve to uključuje proces revizije prošlosti kako bi se prešlo na bolje budućnosti.

Prvi deo „Teških istorija i pozitivnih identiteta“ prikazuje kako se pristup „teških istorija“ može primeniti kao strategija učenja i (emocionalnog) angažmana u okruženjima kao što su škole, javni prostori i muzeji, kao i kroz aktivizam ili kampanje mira i pomirenja. Studije slučaja, poput kampanje #RhodesMustFall, podučavanje "teške istorije" u učionicama u Ujedinjenom Kraljevstvu, ili nemačko iskustvo „Vergangenheitsbewältigung“-a nakon Drugog svetskog rata i Holokausta, odražavaju nacionalna i međunarodna angažovanja i odgovore na problematične prošlosti.

Drugi deo izveštaja sadrži međusektorska razmišljanja i praktične preporuke za pozitivnu intervenciju i promene. Naglašava značaj odabira određenih istorija umesto drugih i važnost razmatranja pitanja za koga je „teška“ izabrana tema.

Ključni nalazi uključuju sledeće:

- "Teške istorije" utiču na procese kojim se identiteti formiraju u sadašnjosti, a uticaji variraju od marginalizacije određenih grupa do aktivnog izbegavanja brisanja ili zaboravljanja prošlosti.
 - Načini na koje institucije i narativi oblikuju naše razumevanje prošlosti kao kolektivnog iskustva i, konstruišući pojam istorijske svesti, utiču na naš osećaj društvene pripadnosti i (nacionalnog) identiteta.
 - Pristup prošlosti u vidu „teške istorije“ nudi način suprotstavljanja pojednostavljenim - i potencijalno ograničavajućim ili čak isključivim - nacionalnim mitovima, delujući u suprotnosti sa „prijatnom istorijom“.
 - Bavljenje „teškim istorijama“ zahteva spremnost za angažovanje „nelagodnom“ i jednaku posvećenost nastavnika i učenika, kako bi se promenile postojeće perspektive, ili kako bi se uticalo na njih.
 - Ponovno bavljenje prošlošću iz ove kritičnije perspektive znači biti otvoren za postavljanje alternativnih pitanja i uključivanje skrivenih perspektiva. Ovo može pomoći društvu da promeni način na koji se uči i piše istorija - čime će istorijski narativi biti inkluzivniji.
 - Odluka da se neke istorije prikažu kao "teške" može dovesti do vrednosne ili pojednostavljene binarnosti koji isključuje druge dimenzije nužno složenog bavljenja prošlošću.
- Inovativne međusektorske aktivnosti, kao što su partnerski programi između muzeja i škola, nude način za podsticanje novih i drugačijih vrsta angažovanja publike teškim temama.

Ovaj izveštaj naglašava važnost primene međusektorskog pristupa „teškim istorijama“, oslanjajući se na doprinose kreatora politika, akademije, obrazovanja, baštinske prakse i niza drugih relevantnih aktera u zajednici.

Inovativne međusektorske aktivnosti, kao što su partnerski programi između muzeja i škola, nude način za podsticanje novih i drugačijih vrsta angažovanja publike teškim temama. Ovaj izveštaj naglašava važnost primene međusektorskog pristupa „teškim istorijama“, oslanjajući se na doprinose kreatora politika, akademije, obrazovanja, baštinske prakse i niza drugih relevantnih aktera u zajednici.

Da li je istorija bitna?

Nacionalni identitet i kritička istorija

U britanskom kontekstu, ideološka zaostavština naše prošlosti postala je predmet intenzivne diskusije i rasprave poslednjih decenija. Mnogi od tih razgovora odvijali su se unutar javnog domena i u *mejnstrim* medijima. Vladina politika upućuje škole, univerzitete, muzeje i druga javna tela da reaguju, povrate i ponovo predstavljaju prošlost stanovništvu koje je sve raznolikije u socijalnim, etničkim i religijskim kategorijama. U sve raznolikijem društvu, razumevanje istorije utiče na to kako različite grupe identifikuju sebe i kako doživljavaju osećaj pripadnosti.

Vlade, pojedinci i zajednice koriste istoriju kao sredstvo za održavanje i oblikovanje identiteta. Ali, tamo gde prethodna razumevanja prošlosti više ne odgovaraju savremenim društvenim vrednostima, kritičke istorijske perspektive zahtevaju preispitivanje. Većina istorija uključuje elemente tragedije, nasilja ili nepravde, a pristupi „teških istorija“ nastoje da to priznaju i, u odgovoru na to, promovišu pozitivne promene nastavnih programa, muzejskih postavki i prostora javne istorije.

Ali, pitanje o tome koje je to složenije tumačenje istorije i kako ono odjekuje (i treba da se predaje) u ovoj zemlji još uvek je sporno. Kako širenje našeg znanja o prošlosti utiče na naš osećaj pripadnosti i način na koji zamišljamo sopstvenu pripadnost zajednici, mestu i naciji?

Definisanje istorije

„Istoriju mogu obrađivati akademici na univerzitetima, kustosi u muzejima, istraživači u medijima, porodični istoričari, slobodni lokalni istoričari koji rade za sebe ili lokalne vlasti, ili ljudi koji su zainteresovani za određeno područje i koji žele da sami saznaju više.“ (Moody, 2015: 114–115).

U najširem smislu, istorija govori o predstavljanju prošlosti. Prošlost nikada nije fiksirana, pa su relevantni prikazi onoga što se dogodilo u prošlosti proizvedeni (i reprodukovani) od strane društva, prema specifičnom prostornom, vremenskom, društvenom, političkom i kulturnom kontekstu (Hobsbawm, 1998; Jordanova, 2000; Cannadine, 2002; Tosh, 2015). Za istoričara Dejvida Kenedina (David Cannadine), „istorija uprošćava složenost i nepredviđenost ljudske delatnosti i raspon i raznolikost ljudskog iskustva“ (Cannadine, 2008: 5). Ona postoji kao predmet korišćenja i zloupotrebe od strane pojedinaca, grupa i nacija (Macmillan, 2009; Evans, 2001). Na nacionalnom nivou, istorijski narativi se distribuišu preko zvaničnih mesta koja su odobrena od strane države. Kao što je detaljnije prikazano u ovom izveštaju, mesta i narativi deluju u tandemu da bi dali legitimitet savremenim političkim usklađivanjima i na taj način sačuvali interese dominantnih grupa (Connerton, 1989; Wertsch, 2000).

...*„Istorija uprošćava složenost i nepredviđenost ljudske delatnosti i raspon i raznolikost ljudskog iskustva“ (David Cannadine, 2008: 5).*

Akademski istoričari imaju profesionalnu odgovornost da prenesu prošlost kao nešto što nije jednostrano ili jednostavno, već višestruko i složeno. U istrazi koriste dokaze odgovorno i sistematski. Oni (bi trebalo da) konstruišu argumente i dostave zaokružene analize koje mogu osvetliti mentalitet prošlih generacija (Wertsch, 2002). Ali, uvek postoji rizik da oni mogu da prate svoje pristrasnosti ili političke sklonosti u izboru i predstavljanju materijala, kao i rezultirajućim zaključcima.

Neprekidnim preispitivanjem i osporavanjem različitih perspektiva, istoričari doprinose stalnim diskursima i promenama shvatanja o prošlosti (Moody, 2015: 125). Suočeni sa pojednostavljenim nacionalističkim mitovima, oni žele da dodaju objektivnu dubinu, kao i da rasvetle moralne dileme prošlosti (Cannadine, 2013). Bavljenje ovim problemima je vitalna komponenta u pomaganju društvu da se nosi sa sukobljenim istorijama, kao načinom prevazilaženja socijalnih tenzija, predrasuda i podela.

Istorija u procvatu sećanja i baštine

Koncepcija istorije kao predmeta u izolaciji postepeno se menja. Na primer, uspon studija sećanja i baštine zamaglio je tradicionalne linije discipline. Na primer, baština se široko definiše kao komercijalizacija i komodifikacija prošlosti, nešto što se može prilagoditi za konzumiranje od strane masovne publike (Ashworth et al., 2007). Sada se posmatra kao suštinska komponenta vlasništva i pripadanja kao oblika identiteta.

... *baština se široko definiše kao komercijalizacija i komodifikacija prošlosti, nešto što se može prilagoditi za konzumiranje od strane masovne publike (Ashworth et al., 2007)*

Iz perspektive učenja o sećanju, grupe i pojedinci izražavaju sećanje kako bi se usmerili ka izgradnji zajedničkih oblika identiteta. Društveno sećanje je koncept koji istražuje veze između društvenog identiteta i istorijskog sećanja (French, 1995). Znanje i relevantnost društvene prošlosti održavaju se kroz društveno sećanje, pri čemu se narativ koristi za prenošenje iskustava iz prošlosti (Halbwachs, 1992; Cubitt, 2007; Assmann, 2012).

Za istoričara Dipeša Čakrabartija (Dipesh Chakrabarty), sećanje je postalo tržišna roba medija (Chakrabarty, 2000, 2007), a ovo se poklopilo sa korakom ka uključivanju prethodno skrivenih sećanja u popularnu kulturu. Kroz sposobnost da nijansira prošlost, sećanje pruža: „sredstvo ubeđivanja koje je trenutno i koje govori demokratskom vremenskom horizontu „sadašnjice“, za razliku od discipline dugogodišnjeg insistiranja istorije na logici ubeđivanja, koja zahteva dugotrajan proces sakupljanja dokaza za potvrđivanje argumenta koji gleda prema vremenskom horizontu onoga što „još nije bilo“. (Attwood, 2011: 171).

Područje "teške istorije"

„Teške istorije“ stvaraju isprepletani niz istorijske discipline, istovremeno govoreći o raspravama između sektora i akademskih podela. Muzejska praktičarka Džulija Rouz (Julia Rose) predložila je sledeće motive za bavljenje „teškim istorijama“ kao prećutanim ili zaboravljenim istorijama (2016: 50–51):

- Zastupanje
- Državljanstvo
- Komemoracija
- Stvaranje sećanja
- Stvaranje, održavanje ili modifikacija identiteta
- Ukazivanje poštovanja
- Obrazovanje
- Tugovanje
- Poštovanje
- Nadanje
- Informisanje
- Inspirisanje kritičnih akcija, zagovaranje i društveno unapređenje
- Podsticanje empatije
- Obučavanje

- Moralna briga za druge
- Motivisanje istraživanja
- Ponuda izvinjenja
- Ponuda reparacije
- Mirovno obrazovanje
- Obezbeđivanje inspirativne odlučnosti
- Obezbeđivanje socijalne afirmacije
- Povećanje tendencije za učenjem
- Pamćenje
- Pamćenje saosećajne pravde
- Obnavljanje sećanja
- Rešavanje
- Obrazovanje o socijalnoj pravdi
- Terapeutski rad o reminiscenciji
- Validacija razumevanja posetilaca ili osporavanje razumevanja
- Upozoravanje na buduće nasilje
- Prebolevanje patnji

Otkrivanje, širenje i uzdizanje dugo prećutanih i bolnih istorija zahteva ponovno bavljenje dominantnim istorijskim narativima. Međutim, tumačenje nije bez rizika, kako na ličnom tako i na političkom nivou. Istorijskim stručnjacima je imperativ da izbegnu bezosećajnost i nepotrebne provokacije. Zaista, može se pokazati da organizacije ne žele da osporavaju kolektivno sećanje dragocene istorije, posebno kada to može rizikovati gubitak finansiranja.¹

Za one praktičare koji odluče da tumače "teške istorije", prvobitna radoznalost, zajedno sa spremnošću da uče na tom putu, je od najveće važnosti. Oni su odgovorni za efikasno komuniciranje svojih saznanja u javnosti:

„Istorijski radnici osetljivi na moćne alate interpretacije istorije mogu da koriste teške istorije za uzdizanje i pamćenje zaboravljenih zajednica, oblikovanje ideologija socijalne pravde i obrazovnih ciljeva, zalaganje za ljudska prava, otkrivanje prigušene istorije, pomaganje onima koji tuguju, održavanje istorije aktuelnom i relevantnom, ojačavanje identiteta pojedinaca i zajednice, podučavanje brige o drugima i pomoć društvu da razlikuje nemoralno i moralno življenje“ (Rose, 2016: 61).

Različite pedagoške strategije se koriste za podsticanje etičkih i empatičnih odgovora. Naravno, njihova upotreba će se razlikovati u zavisnosti od toga da li je na određenom mestu bilo patnji. To takođe zavisi od dostupnosti autentičnog istorijskog materijala pogodnog za tumačenje učenika (kao što je mogućnost da se lični imetak prikaže na izložbi, kako bi se individualizovalo iskustvo događaja).²

Za one praktičare koji odluče da tumače "teške istorije", prvobitna radoznalost, zajedno sa spremnošću da uče na tom putu, je od najveće važnosti. Oni su odgovorni za efektivno komuniciranje svojih nalaza u javnosti: „Istorijski radnici osetljivi na moćne alate interpretacije istorije mogu da koriste teške istorije za uzdizanje i pamćenje zaboravljenih zajednica, oblikovanje ideologija socijalne pravde i obrazovnih ciljeva, zalaganje za ljudska prava, otkrivanje prigušene istorije, pomaganje onima koji tuguju, održavanje istorije aktuelnom i relevantnom, ojačavanje identiteta pojedinaca i zajednice, podučavanje brige o drugima i pomoć društvu da razlikuje nemoralno i moralno življenje.“ (Rose, 2016: 61)

„Teške istorije“ mogu istaći sposobnost za okrutnost, nehumanost i nepravdu, ali mogu, takođe, da potvrde izdržljivost, hrabrost i dobru volju. Tumačenje teme „teških istorija“, kroz spremnost muzeja i građanskih prostora da priznaju i bave se kontroverznošću, pomaže da se stvori javni angažman. Takav zamah je moćno sredstvo za promenu kulturnog razumevanja i političkih pozicija i za podsticanje društvenih promena.

Učenici i "teške istorije"

Susret sa prezentacijama „teških istorija“ nudi priliku za promenu postojećih verovanja ili perspektive učenika. Sadržaj ovih izazovnih istorija možda je teško razumeti, jer nove informacije mogu biti u suprotnosti sa postojećim razumevanjem prošlosti. Kao rezultat toga, otpor učenika može se ispoljiti kad god ovo teško znanje „narušava status kvo unutrašnjeg sveta učenika i načina na koji učenik razume spoljni svet“ (Rose, 2016: 33–34).³ Kada pokušavamo shvatiti događaje koji su nemoralni i često šokantni, naš instinktivni odgovor je često samoodržanje (tj. odbacivanje novih znanja koja su u suprotnosti sa našim centralnim verovanjima).

Preterani susreti mogu zapravo ugasiti mogućnosti za dalje bavljenje predmetom - jer učenik informacije doživljava kao previše teške za razumevanje ili kao irelevantne. Ukoliko osećate teret izazova, učenici mogu postati frustrirani ili uvređeni: „Kada se novo znanje shvati kao disonantno ili razarajuće za učenikovo razumevanje istorije, ili dovodi u pitanje učenikov identitet ili moralna osećanja, učenik će verovatno potisnuti nova znanja i odreagovati.“ (Rose, 2016: 81–82)

Ne treba se čuditi kada učenici "teške istorije" odreaguju. Oni koji usvajaju nova znanja (posebno u okviru nekog muzeja) mogu osećati kajanje, iznenađenje, zbunjenost, ljutnju, šok ili sramotu. Mogli bi da imaju osećaj krivice ili kajanja zbog patnje drugih (Sontag, 2003).⁴ Ali u tome leži izričita misija pristupa „teških istorija“: podsticanje dijaloga i dodatnih istraživanja, stvaranje novih značenja kroz različito razumevanje prošlih događaja (Simon et al., 2000). Kao osnova za promenu načina na koji vidimo svet i za razmišljanje o društvenoj stvarnosti, ovo može podstaći efikasnije reagovanje na današnje nepravde i lokalne ili nacionalne podele.

... eksplicitna misija pristupa "teških istorija": podsticanje dijaloga i dodatnih istraživanja, stvarajući nova značenja kroz različito razumevanje prošlih događaja. (Simon et al., 2000)

Iako je retrospektivna i podrazumeva rizik, tumačenje i učenje "teške istorije" je posao za koji ima nade. Pokazivanje kako istorije utiču na savremeno društvo je nov način redefinisavanja načina na koji učimo o prošlosti. Stalna razmena između učenika i autoritativne interpretacije budi nadu u buduće promišljanje i šansu za zarastanje dugogodišnjih rana.

Istorija i formiranje identiteta u školama Podučavanje i učenje istorije

Podučavanje i učenje istorije može biti teško. U okviru obrazovnog okruženja, istorija je predmet koji bi trebalo da utiče na promene kod mladih (Simon, 2005; Hopkins, 2010). To je uglavnom zahvaljujući moći istorijskog rezonovanja. Učenje o prošlosti pomaže u razvijanju individualnih veština potrebnih za objektivno kritičko istraživanje (npr. ispitivanje dokaza i razumevanje implikacija pristrasnosti). Ova vrsta istraživanja omogućava studentima da procene istorijski značaj, istražujući uticaje promena ili događaja na pojedince, grupe i nacije. Takvo uverenje podrazumeva da će mladi građani biti u boljoj poziciji da razumeju svoje mesto u svetu i da razmišljaju o svojim odgovornostima za oblikovanje budućnosti, proučavanjem istorije.

Učenje o prošlosti pomaže u razvijanju individualnih veština potrebnih za objektivno kritičko istraživanje (npr. ispitivanje dokaza i razumevanje implikacija pristrasnosti). Ova vrsta istraživanja omogućava studentima da procene istorijski značaj, istražujući uticaje promena ili događaja na pojedince, grupe i nacije.

U septembru 2014. godine na snagu je stupio novi Nacionalni plan i program za škole u Engleskoj. Nastavni plan i program istorije dobio je mnogo pažnje, nakon spornih odluka tadašnjeg sekretara obrazovanja, Majkla Gouva (Michael Gove), koje su široko shvaćene kao odabir slavljениčkih narativa britanske "priče o ostrvu" za nacionalističku, konzervativnu agendu (Mansell, 2013). Bilo je sporova i kritika oko promocije britanskog identiteta kao nečega što je u najboljem slučaju saniralo - i u najgorem slučaju izbrisalo - nasleđe imperijalne prošlosti.

Ishodi ovih razgovora podstakli su diskusiju oko ponovnog osmišljavanja britanske istorije i identiteta, sa posebnim osvrtom na ulogu multikulturalnih zajednica, migracije i „skrivenih istorija“. Suočavanje s "teškim istorijama" dodaje zamršenost tradicionalnoj funkciji istorije unutar modernih nacionalnih država, koja je trebalo da održi kolektivno razumevanje dogovorene prošlosti (Gross i Terra, 2018b). Kao što razaznaju Knauer i Valkovic (Walkowitz), "postkolonijalna ispitivanja rase i nacionalnog identiteta postoje u stalnoj napetosti sa iznenađujuće izdržljivim modernističkim predstavama o ujedinjenoj nacionalnoj državi" (Knauer i Walkowitz, 2009: 2)

Suočavanje s "teškim istorijama" dodaje zamršenost tradicionalnoj funkciji istorije u modernim nacionalnim državama, koja je trebalo da održi kolektivno razumevanje dogovorene prošlosti. (Gross i Terra, 2018b)

Ujedinjeno Kraljevstvo je postiglo napredak u podučavanju raznovrsnije istorije u učionicama, kao rezultat narativa koji su doveli u pitanje određene aspekte nacionalne prošlosti države (Cannadine et al., 2011). Dostavljanje ovih neprijatnih istorija trebalo bi smatrati „načinom stvaranja predmeta koji uključuje sve učenike kako bi decu pripremio za život odraslih u multikulturalnoj Britaniji“ (Alexander et al., 2015: 3).

Ipak, s obzirom da je nastavni plan i program već pretrpan, a njegova sveobuhvatna koherentnost ključni prioritet, ostaje pitanje kako ga obogatiti da bi odrazio niz etničkih grupa, porekla i nacionalnosti (Alexander et al., 2012; Mohamud i Whitburn, 2014; Heath, 2018).⁵ Postavljena su pitanja o neravnoteži između "utešnih" i "izazovnih" narativa (posebno u vezi s odnosima s bivšim britanskim kolonijama), kao i o tome u kojoj se meri istorije koriste za rasvetljavanje savremenih društvenih pitanja.⁶ Za poziciju nastavnika razreda „Key Stage 3“ [NP. Posle 9. školske godine, sa 14 godina], potrebno je multitaskovanje, kada se pokušava podstaći istinsko razumevanje, protiv neupitne važnosti sticanja znanja potrebnog za formalno ocenjivanje.

„Teške istorije“ u učionici: nastavnici

„Proučavanje istorije može biti emotivno i kontroverzno tamo gde postoji stvarna ili opažena nepravda prema ljudima od strane drugog pojedinca ili grupe u prošlosti... gde postoje razlike između onoga što se uči u školskoj istoriji, istoriji porodice i zajednice i drugim istorijama. Takvi problemi i razlike stvaraju snažan odjek kod učenika u određenim obrazovnim okruženjima.“ (Wrenn et al., 2007: 4).

„Teške istorije“ detaljno su proučavane u oblasti studija obrazovanja, sa ciljanim područjima koja uključuju „osetljivu prošlost“, marginalizaciju grupa i ambiciju pomirenja (videti Cole, 2007; McCully, 2012; Zembylas, 2015; Van Bostel et al., 2016). Ovo je ilustrovalo važnost pedagoških pitanja u tome da se predmet učini relevantnim za publiku u učionici. Nastavnik (ili vaspitač) je čuvar prilikom razmene informacija, koji nastoji da omogući razredu da se zajednički susreće sa nekom temom, a potom da krene ka novoj perspektivi.⁷

Nastavnik (ili vaspitač) je čuvar prilikom razmene informacija, koji nastoji da omogući razredu da se zajednički susreće sa nekom temom, a potom da krene ka novoj perspektivi.

„Teške istorije“ izazivaju različite emocije u učionici. Ovakvi ili drugačiji odgovori su preduslov za napredak, iako se razlikuju u skladu s kulturnim identitetima i pripadnostima mladih ljudi (Jonker, 2012; Epstein i Peck, 2018; Metzger i Harris, 2018). Očekivanje osporavanja postojećih verovanja takođe može biti problematično za nastavnike. Pojedinci se mogu osećati anksiozno ili nesigurno u svojoj ulozi moderatora, zbog trenutne rezonancije subjekta, potencijala za odgovore sa emocionalnim nabojem ili zbog prevazilaženja uskih pogleda na identitet. Kada koriste raspravu za diskutovanje o kontroverznim temama, mogu se osećati nesposobnim ili neadekvatno pripremljenim da intervenišu izazivanjem nećijih verovanja ili upravljaju nepredvidivim reakcijama (Hand i Levinson, 2012; Kello, 2016; Zembylas, 2017). Zajedno sa tim postoji potreba za detaljnim saznanjima o predmetu - resursu koji nije uvek lako dostupan.⁸

Istorijsko udruženje je 2007. godine (uz podršku Odeljenja za obrazovanje i veštine) naručilo izveštaj kako bi se utvrdio potencijalni otpor i dobra praksa za predavanje „teške istorije“. U izveštaju, Vren (Wrenn) i drugi autori ispitali su podučavanje "emotivne i kontroverzne istorije" za uzrast od 3 do 19 godina. Oni su razmotrili brojne teme studija slučaja, poput „Britanije i trgovine robovima“ i podučavanje emotivnih pitanja koja se tiču istorije muslimana. Izdato je nekoliko preporuka, koje i danas ostaju prikladne:

- Pridavati pažnju početnom obrazovanju nastavnika i stalnom profesionalnom razvoju

- Kroz planirane teme i pristupe, obezbediti da nastava bude „pitanje cele škole, a ne aspekt koji se sporadično obrađuje kroz pojedine predmete“
- Ohrabriti nastavnike i pružiti im smernice kada je u pitanju poboljšanje nastave, uključujući uputstva za raspravu i preuzimanje rizika kada su suočeni sa spoljnim izazovima od strane roditelja i zajednica
- Poboljšati raspon i kvalitet resursa i dostupne baze dokaza, kako bi se omogućio raznolikiji i relevantniji nastavni plan i program (Wrenn et al., 2007: 41–42).

„Teške istorije“ u učionici: učenici

Za same učenike, lični narativi se često koriste u „teškim istorijama“. Oni su osmišljeni da inspirišu identifikaciju, dijalog i emocionalnu empatiju kao strategiju angažmana za razumevanje (Watson, 2016; Nordgren, 2017). Neki su istražili moralne dimenzije ovakvog pristupa, sugerišući da u predstavljanju inkluzivnih istorija kroz pojedinačne identitete može da nedostaje šira pluralnost. Ovo može sprečiti mlade da usvoje kritičnu distancu, van bilo kakvih praktičnih ograničenja kao što su veličina klase (Nordgren i Johansson, 2015; Van Boxtel et al., 2016). Ipak, ovakav pristup je efikasan i praktičarima preferiran način obezbeđivanja uvida i olakšavanja bavljenja prošlošću jedne nacije.⁹

Jedan posebno popularan pristup je upotreba porodičnih istorija i priča o migracijama koje mladi direktno pronalaze i istražuju. Jedan posebno popularan pristup je upotreba porodičnih istorija i priča o migracijama koje mladi direktno pronalaze i istražuju. Na primer, projekat „Stvaranje istorija“ u kojem je učestvovalo 210 studenata sa fakulteta, srednjih škola i akademija, obučio je mlade ljude da vode usmene istorijske intervju u Lesteru, Šefildu i Kardifu.¹⁰ Ova inicijativa nastojala je da podstakne interesovanje pojedinaca za društvenu istoriju, istoriju zajednice i porodice, odražavajući raznolike lokalne istorije Britanije. Pored toga, od 2014. do 2018. godine sproveden je niz obrazovnih projekata kojima se obeležavala stogodišnjica Prvog svetskog rata širom Ujedinjenog Kraljevstva. Često uključujući neposrednu okolinu (poput lokalnog ratnog memorijala), neki događaji ili aktivnosti bili su vezani za gradivo nastavnog programa, dok su drugi postojali kao vannastavne aktivnosti sa partnerima iz zajednice - ali su svi oni informisali učenike i omogućili im da istražuju sopstvena pitanja.¹¹

Željeni ishodi ovakvih inicijativa su dvostruki: polaznik kontekstualizuje pojedinačne priče u širem istorijskom periodu; a onda tome pristupa kako bi razumeo (i ispitivao) složenost prošlosti. Umesto čiste akumulacije znanja, ovo razumevanje je najvažnije za susrete sa „teškim istorijama“ u učionici (Segall, 2014; Pearce, predstojeće).

(...)

Prošlost u sadašnjosti: osporavanje istorijskih narativa

Sledeći primeri pokazuju kako sporne istorije i sećanja uključuju i borbu i promene, dokazujući kako se razumevanje istorijskih mesta može menjati tokom vremena:

- Članak na veb stranici BBC News ciljao je da podigne svest javnosti o činjenici da su najistaknutija imena ulica u centru grada Glazgova nazvana po robovlasnicima iz 18. veka koji su svoje bogatstvo stekli putem plantaža duvana (BBC, 2018c).
- U 2017. godini Nacionalni fond [NP. britanska dobrotvorna organizacija koja štiti istorijska mesta, sela i prirodu] pokrenula je tematski program pod nazivom „Izazovne istorije“. Oni istražuju skrivene aspekte i zanemarene istorije mesta pod svojim pokroviteljstvom širom Velike Britanije, putem izložbi, događaja i pripovedanja. Tokom 2019. godine su uzete u obzir lokacije na kojima su se ljudi borili da izraze i ostvare svoja politička i socijalna prava (National Trust, 2019).
- Usred obeležavanja stogodišnjice Prvog svetskog rata, grupa „Osiguravamo da se sećamo“ uspešno je lobirala za stvaranje nacionalnog memorijala u Londonu za 96.000 dobrovoljaca Kineskog radnog korpusa (Ensuring We Remember, 2019.).
- U londonskom Hajd parku, memorijal komandi Kraljevskog ratnog vazduhoplovstva je vandalizovan u januaru 2019, četvrti put u šest godina (BBC, 2019).

(...)

Zajedničko za sva četiri primera je sledeće:

1. Svi oni prihvataju patnju kao način ispitivanja prošlosti i predstavljanja njenog efekta.

Upućivanjem upozorenja o onome što se moglo dogoditi ili se već dogodilo, "teške istorije" predviđaju šta bi se moglo ponoviti ili nastaviti (Black, 2014: 139). Sva četiri primera predstavljaju „javno dostupne“ istorije koje ukazuju na izvanredan opšti interes za prošlost i bavljenje prošlošću (videti Ashton i Kean, 2012). Istoričar Džej Vinter (Jay Winter) sugerisao je da je ova javna istorija isprepletana "eksplozijom sećanja" koja je unapredila predstavljanje prošlosti u javnim prostorima i formatima, poput istorijskih lokacija, televizijskih serija i onlajn materijala (Winter, 2007). Promena granice između istoričara amatera i profesionalaca sprečila je sve veće interesovanje za pričama žrtava koje doprinose oporavku. Priprihvatanje marginalnih "skrivenih" istorija nastoji da zakomplikuje percepcija šire javnosti.¹⁴ Takvo posmatranje se može shvatiti kao način približavanja „teškim istorijama“ - prilika da se ispravi propust, bio on nameran ili nenameran. Štaviše, javna istorija može aktivno oblikovati način na koji je prošlost predstavljena u građanskim prostorima, kada se bazira na očekivanoj publici.

Kao što Knauer i Valkovic (Walkowitz) objašnjavaju:

"Prečesto se političari, naučnici i drugi profesionalci pozivaju na "javnost" kao da je to ujedinjena, homogena masa sa istim vrednostima i interesima. U multirasnim i multietničkim društvima, rasa, stalež, pol i status državljanstva, između ostalih faktora, oblikuju ulaganje pojedinaca u odnos sa javnom sferom - uključujući rasprave o lokacijama javne istorije. Možda je tačnije i korisnije zamisliti više publika sa različitim i često konkurentnim interesima i različitim ulozima u prikazu istorije" (Knauer i Walkowitz, 2009: 3).

2. Povezani su upotrebom komemoracije, u jednoj ili drugoj formi.

Komemoracija je simbolički čin prepoznavanja i odavanja počasti nekome ili nečemu kroz organizovano kolektivno podučavanje. Memorijalizacija funkcioniše kao simboličan nagon da se prepoznaju određene epizode i figure iz istorije. To može biti službeno ili nezvanično - ovo drugo bi uključivalo murale oslikane na zidovima protestantskih i katoličkih četvrti u Belfastu.¹⁵ Ključno, komemorativna aktivnost zahteva publiku. Kakva god prenošena poruka bila, ona mora da utiče na

vrednosti i razumevanje onih koji na nju naiđu. To stvara tenziju u vezi sa obrazovanjem, jer ono što se komunicira može zatvoriti alternativna razumevanja, ponovnim potvrđivanjem (umesto ispravljanjem) istorijskih narativa.

3. Svaki od njih je imao prednost prisustva na platformama koje mogu izazvati promene kroz masovnu uključenost i (mejnstrim) podršku.

Sposobnost interakcije i govora u značajnom obimu (putem društvenih mreža) može se uskladiti sa pokretima kampanje i medijskim pokrivanjem, kako bi se stvorio značajan javni interes i zamah za akciju.

(...)

"Teške istorije" u Nemačkoj

Kumulativna težina nedavne prošlosti Nemačke je mnoge naučnike navela da razmišljaju o iskustvima zemlje nakon 1945. i posle 1990. godine (Niven, 2002.; Rosenfeld i Jaskot, 2008; Schroeder, 2013; Peitsch i Sayner, 2015; Nießer i Tomann, 2018; vidi takođe McGuinness, 2019). Rekonstrukcijom crkve Frauenkirche, dovršene 2005. godine, došlo je do značajnog fokusiranja na Drezden kao simbol pomirenja sa prošlošću nakon ujedinjenja (na primer, videti Fuchs, 2012; Joel, 2012; Rehberg i Neutzner, 2015).

Ranije, i na osnovu opsežnog istraživanja o načinu na koji se grad Nirnberg odnosio prema nacističkom nasleđu, rad kulturne antropološkinje Šeron Mekdonald (Sharon Macdonald) "Teško nasleđe" mnogo je doprineo razmišljanju o javnom priznavanju prošlih zločina u zemlji (Macdonald, 2009, 2015). Nasuprot nasleđu koje afirmiše identitet (i teži da prenese trijumfe i žrtve), rad Mekdonaldove je procenio kako se pregovara o savremenim identitetima i kako se oni oblikuju uprkos oštro vidljivim, konkretnim podsećanjima na nacističku arhitekturu, posebno kroz uzajamnu isprepletanost zanemarivanja, identiteta, sećanja i zaborava. Mekdonald je predstavila „Teško nasleđe“ kao prošlost koja je osporavana i nezgodna za javno pomirenje, ali koja ostaje smisljena u sadašnjosti (Mekdonald, 2009: 1). Ono što ona donosi je šira edukativna poruka o potrebi za "neprekidnim uznemirenjem" (Macdonald, 2009: 192).¹⁹

Mekdonald je predstavila „Teško nasleđe“ kao prošlost koja je osporavana i nezgodna za javno pomirenje, ali koja ostaje smisljena u sadašnjosti (Mekdonald, 2009: 1).

Spajanje sećanja, pomirenja i obnove u Nemačkoj je, takođe, navelo sociologa Džefrija Olika (Jeffrey Olick) da razmisli: „Politika žaljenja je zaista koristan razvoj, nešto novo u istoriji; i njen stalni uticaj u Nemačkoj i drugde treba da se proslavi... nemački slučaj ... je naš najbolji primer zašto je borba oko zaostavštine iz prošlosti, oko odgovornosti roditelja i nasleđa dece toliko važna.“ (Olick, 2016: 468).

Kao šira sociokulturna transformacija, priznavanje prošlih zločina ili zlodela iz sopstvene istorije postalo je prevladavajuće i internacionalizovano. Štaviše, neke vlade ga smatraju pozitivnom prednošću savremenog nacionalnog identiteta. Za Nemačku, zadržavanje vidljivih podsetnika o nepravdi, uz trajne posledice za sadašnjost, uspostavlja deo filozofije poznate pod nazivom „Vergangenheitsbewältigung“, ili „suočavanje sa prošlošću“ (videti Mueller, 2010). To podrazumeva dvostruko savladavanje i obradu prošlosti, kako bi se pojedinac oslobodio njenog negativnog, potencijalno destruktivnog uticaja.

Za Nemačku, zadržavanje vidljivih podsetnika o nepravdi, uz trajne posledice za sadašnjost, uspostavlja deo filozofije poznate pod nazivom „Vergangenheitsbewältigung“, ili „suočavanje sa prošlošću“ (videti Mueller, 2010).

(...)

Mir, pomirenje i pozitivni identiteti

Pristup "teške istorije" stvara potencijal za rad kroz problematične prošlosti koristeći prošlost kao smislen način postavljanja pitanja o našoj kolektivnoj budućnosti. Međutim, s porastom ekstremizma, migracija i raseljavanja stanovništva širom Evrope, istorije i baština sve se više pozivaju na održavanje regionalnog i nacionalnog identiteta (Mink, 2013). To omogućava procvat netolerancije i nepoverenja. Sa trenutnom nesigurnom i burnom političkom klimom, Ujedinjeno Kraljevstvo nije izuzetak.

...s porastom ekstremizma, migracija i raseljavanja stanovništva širom Evrope, istorije i baština sve se više pozivaju na održavanje regionalnog i nacionalnog identiteta (Mink, 2013). To omogućava procvat netolerancije i nepoverenja.

Sklapanje mira sa prošlošću

Međutim, korišćenje kulturne baštine zajedno sa narativima složenih, uznemirujućih istorija može ojačati posvećenost učenju, dijalogu i izgradnji mira. Neki stručnjaci su, međutim, izneli kontraargument, postavljajući pitanje da li je naša moralna dužnost da se sećamo prošlosti - koliko god bolna ili podeljena bila - i tvrdeći da napor na izgradnji mira mogu samo rezultirati reprodukcijom sukoba (Murphy, 2010). Komentator i pisac Dejvid Rif (David Rieff) sugerisao je da bi, s obzirom da kolektivno sećanje može biti toksično, a istorijsko pamćenje zloupotrebjeno, možda bilo moralnije zaboraviti (Rieff, 2016; videti takođe Forty, 1999).

Tema zaborava u diplomatiji je nešto što može poprimiti sporni transnacionalni značaj. Istoričarka Džoun Bomont (Joan Beaumont), objašnjava kako je logor Čangi (Changi) u Singapuru srušen 2004. godine za potrebe lokalnog razvoja (Beaumont, 2019). Uprkos značaju koji ova lokacija ima za australijski identitet kao mesto sećanja iz Drugog svetskog rata, doneta je odluka da se sledi pristup „zaborava“, a ne „žaljenja“ očuvanjem.²² Džeremi Blek (Jeremy Black) je razmišljao o ovoj dilemi:

„Stvaranje mira istorijom“ se vidi kao način da se olakša postkolonijalna budućnost, pogotovo da se suoči sa naporima multikulturalizma, pozabavi ljudskim pravima i učini da transnacionalnost funkcioniše... Gledajući drugačije, prenošenje odgovornosti kroz generacije kao način za "zacementiranje" prošlosti može u velikoj meri dovesti do ponovljenih patnji. Štaviše, ova ideja predlaže javnu istoriju koja je pogrešna jer nudi usaglašeni narativ, uz istovremeno politizovanje“ (Black, 2014: 189).

Hjuz (Hughes) i Kostovicova se jednako plaše mogućnosti „nacionalne amnezije“ na jednom kraju spektra, nasuprot alternativni „korozivnog trajnog stanja osporavanja prošlosti i gonjenja odgovornih za ponašanje iz prošlosti, zavisno od političke ravnoteže snaga u bilo kojem trenutku“. (Hughes i Kostovicova, 2018: 623; videti takođe Salter i Yousuf, 2016; Termin i Dahl, 2017). To kako se potreba za sećanjem takmiči sa potrebom zaborava predstavlja pravi izazov za pristupe pomirenja i tranzicione pravde.

To kako se potreba za sećanjem takmiči sa potrebom zaborava predstavlja pravi izazov za pristupe pomirenja i tranzicione pravde.

Težnja za nadom: "teške istorije" i naracije mira

Očigledno je da podeljene zajednice nose suprotna iskustva iz prošlosti i pozivaju se na istorijske rane radi stvaranja osećaja teskobe, nepoverenja i mržnje. Kretanje prema okviru pomirenja uključuje postizanje vere u to da prošlost može biti shvaćena drugačije. To omogućava da se nauče kritične lekcije, što otvara mogućnosti za izgradnju mirnije budućnosti (videti: Bekerman i Zembylas, 2012; McConnell i Braniff, 2014; Zembylas et al., 2016). Jedan primer pomirenja nakon izvinjenja dogodio se u Australiji u februaru 2008. godine, kada je vlada odlučila na formalno priznanje prošlih nepravdi prema starosedelačkom aboridžinskom stanovništvu (BBC, 2008).

Kretanje prema okviru pomirenja uključuje postizanje vere u to da prošlost može biti shvaćena drugačije. To omogućava da se nauče kritične lekcije, što otvara mogućnosti za izgradnju mirnije budućnosti (videti: Bekerman i Zembylas, 2012; McConnell i Braniff, 2014; Zembylas et al., 2016).

Inicijativama kao što su Međunarodna koalicija savesnih vesti, Institut za istorijsku pravdu i pomirenje (IHJR), Međunarodna mreža muzeja za mir i stalnim radom globalnih nevladinih organizacija i muzeja, izgradnja mira prepoznata je kao način transformisanja pristupa učenja u nasleđe problematične prošlosti.²³ Primer je rad nezavisne nevladine organizacije Kulturno nasleđe bez granica.²⁴ Ova organizacija nastoji da spasi i sačuva kulturno nasleđe pogođeno sukobom, zanemarivanjem ili ljudskom i prirodnom katastrofom, zarad pomirenja, intenzivno radeći na Balkanu

(...)

Kao proces, pomirenje uključuje priznavanje prošlosti, pre nego što se proceni kako treba da se sećamo bilo kakvih istorijskih nepravdi ili podela koje proizilaze iz nje. Pomirenje se dosledno pojavljuje u akademskim i političkim raspravama o izgradnji mira nakon sukoba, mada je u ovom slučaju okarakterisano kao vrlo nejasno i preterano politizovano (Hughes i Kostovicova, 2018: 622). Nedavno razmišljanje zagovara pomirenje kao interdisciplinarni prostorni fenomen, sposoban za intervenciju u popravljajući slomljenih društvenih odnosa u pomirenju kao dekolonizaciji (Giblin, 2014; Björkdahl i Buckley-Zistel, 2016; Harrowell, 2017; vidi takođe Rouhana, 2018).

Osnovni zahtev leži u upravljanju teškom istorijom konfliktne prošlosti, zarad negovanja izgradnje mira za budućnost.

Kao proces, pomirenje uključuje priznavanje prošlosti, pre procenjivanja kako bi trebalo da se sećamo istorijskih nepravdi ili podela koje proizilaze iz toga.

Savremena klima je podstakla zamah da se putem institucionalnih i stručnih mehanizama traže rezultati socijalne pravde i transformativnog iskustva. Iako delimično ima veze sa ispitivanjem istina uzetih zdravo za gotovo i otkrivanjem borbi, potraga za "teškim istorijama" je nesumnjivo optimističan poduhvat. Njene agende uključuju otvorenu raspravu i razgovor o prošlim nepravdama, kao načine za napredovanje.

(...)

Ključne teme

Na „Cumberland Lodge“ konferenciji u februaru 2019. godine pod nazivom „Teške istorije i pozitivni identiteti“, diskusije okruglog stola i prezentacije gostiju su se vrtele oko četiri glavne teme, od kojih je svaka otkrivala izazove koji su važni za odgovor na „teške istorije“, i istraživale su preporuke za buduću praksu.

Ključne teme bile su: nelagoda; nastava u školama; Holokaust kao "teška istorija" i upravljanje nedavnom prošlošću u Nemačkoj; muzeji i izgradnja mira.

Nelagodnost

Oni koji se direktno bave „teškom istorijom“ moraju se osećati nelagodno. Često je tema inherentno problematična, zbog izlaženja van okvira ustaljenih, popularnih narativa. Umesto da predstavlja prepreku, pozicija neslaganja ili „nelagodnosti“ trebalo bi da deluje kao korisna pomoć za pokretanje dijaloga. Uključivanje kontranarativa, ili pozivanje na namernu provokaciju su načini za širenje horizonata kako bi se značenje prošlosti dovelo u pitanje. Razvijanje razumevanja je preteča odgovornije i zajedničke istorijske prakse - omogućavanje bolje informisane, temeljnije i inkluzivnije istorije koja bolje odražava naše savremeno, raznoliko društvo.

Uviđajući da je naš pogled na prošlost i selektovan i selektivan, oni koji rade na predstavljanju „teških istorija“ mogu umesto toga identifikovati svoju svakodnevnu praksu kao različito kazivanje iste istorije. Priznavanje složenosti ili disharmonije - umesto govorenja o prošlosti na pojednostavljen, binaran način koji uključuje „dobro“ nasuprot „zlog“ - čini „teške istorije“ pozitivnim mehanizmom za razmišljanje. Širenje marginalizovanih narativa može pružiti prostor za kazivanje manje poznatih priča, na taj način preispitujući savremene pretpostavke o tome ko mislimo da smo.

(...)

Nastava u školama

Važnost istorije pretežno uokviruju nastavnici (i drugi zagovornici) kao nešto što ima obrazovni značaj: dobro obrazovanje u polju istorije pomaže u stvaranju odgovornih građana. Istorijska obuka uključuje traženje i preturanje po dokazima kao ključne veštine, ali i učenje o razvijanju istorijske perspektive iz konkurentskih izvora. Istraživanje putem fokus grupa koje je sprovelo

Kraljevsko historijsko društvo otkrilo je snažan apetit učenika za ovaj predmet; uprkos ograničenom vremenu kontakta, mlade umove oduševila je prilika da razumeju složenost prošlosti (Kraljevsko historijsko društvo, 2018a.)

Nastavnici i nastavničke organizacije objavili su značajne radove tokom poslednjih decenija, ne samo teoretizujući učionice, već i navodeći historijsku interakciju između pregleda i dubine (npr. Davies, 2017). (...) Plemenite namere nastavnika često su nadjačane administrativnim, takmičarskim i ispitnim pritiscima. Neki prosvetni radnici zagovaraju vezu sa školama koje prihvataju menadžersku kulturu i poslovne modele ispitnih komisija - vršeći pritisak na nastavnike historije da koriste GCSE metode veština i da sprovedu reduktivne vežbe zasnovane na izvorima, po ceni bogatog sadržaja.

U julu 2019. godine, Runnymede Trust [NP. Runnymede je vodeći istraživački centar za nezavisnu jednakost rasa u Velikoj Britaniji]

(u partnerstvu sa TIDE [NP. Projekat putovanja, transkulturalizma i identiteta u Engleskoj 1550-1700] na Univerzitetu u Liverpulu) pozvao je vladu Velike Britanije da u srednjim školama uvede obavezno podučavanje o isprepletanim historijama carstva i migracijama. Konstatujući da samo 4% učenika koji pohađaju GCSE [NP. Opšta potvrda o srednjem obrazovanju] historiju biraju izborni predmet „Migracija u Britaniju“, u izveštaju se ističe da je, uprkos tim temama koje se već nalaze u rubrikama nastavnog plana i programa historije i engleskog jezika, mnoge škole su ometali ograničeni resursi za udžbenike.

Spremnost za podučavanje „teških historija“ podrazumeva čitav niz logističkih i konceptualnih izazova, a posebno očekivanje od nastavnika da teme učine interaktivnim, relevantnim i zanimljivim.

Stoga, koraci za promenu uključuju:

- Reviziju fokusa školskog programa historije u srednjim školama da pokriva šire teme. Detaljno proučavanje manjeg broja tema može dobro doći i učenicima i nastavnicima, pomažući procesno razumevanje, istovremeno poboljšavajući poštovanje učenika i vežbanje historijskog argumenta. Praksa kombinovanja proučavanja individualnog iskustva sa multiperspektivnošću sadrži priručnik za razvijanje veština kritičkog razmišljanja, preispitivanja i analize.
- „Dekolonizaciju“ nastavnog plana i programa kako bi se učinio inkluzivnijim. Bavljenje imperijalnim temama, poput podele Indije ili Bengalske gladi, može otkloniti relativni nedostatak etničke pokrivenosti u disciplini. Takođe je poželjno veće preklapanje sa drugim glavnim predmetima, unapređenjem postojećih odeljenja za saradnju između engleske književnosti i historije, oko specifičnih tema u nastavnim planovima (na primer, feministički utopijski roman "Sultanjin san" iz 1905. godine, koji je napisala Rokeja Sakhawat Hosein (Rokeya Sakhawat Hossain) ili roman Sebastijana Berija (Sebastian Barry) iz 2005. godine "Dug, dug put, o Irskoj tokom Prvog svetskog rata".
- Garantovanje nastavne pažnje osećaju lokalne pripadnosti. Poznavanje, srodnost i neposrednost odgovarajuće teme (zajedno sa lokalnim mestima i pričama ljudi reprezentativnih za one koji su uključeni u historijske događaje) omogućili bi učenicima da ispituju šire priče na nacionalnom nivou. To može značiti upoznavanje male dece sa historijom ne putem hronologije, već fokusiranjem na konkretne i izvodljive historije zajednice.
- Obezbeđivanje boljih objekata za obuku / podršku kontinuiranom profesionalnom razvoju nastavnika, (continuing professional development, CPD) dajući prednost specifičnom CPD-u iz historije, umesto opštem ili CPD-u zasnovanom na ispitima), zajedno sa izlaženjem u susret zahtevima za obukom iz historijskog obrazovanja koja omogućava pojedinim nastavnicima da se efikasno bave teškim i osetljivim temama (npr. novi resursi / metodologije za rad sa raznovrsnim studentima i konstruktivno bavljenje neslaganjem).³¹
- Izgradnju uspešnih modela za pružanje angažovanog, inovativnog sadržaja o određenim temama - razvijajući inicijative, kao što je Nacionalni plan stipendija historijskog udruženja za nastavnike, Program historijskih baština u Engleskoj (finansiran od strane Odeljenja za obrazovanje) i iskustvo nastavnika predstavljeni su na godišnjoj konferenciji „Projekat historije škola“.³²
- Dodelu finansijske podrške kako bi se omogućili doprinosi saradnika, kao što su predavači na univerzitetima, muzejski kustosi ili radnici u zajednici, ili interdisciplinarna kreativna interakcija sa lokalnim umetnicima. Spoljna podrška programima podučavanja licem u lice i dostupnim onlajn resursima ukazala je na korist ovakve pomoći.

Ovi predlozi povezani su sa problemima finansiranja. Nedostatak političke volje i nedostatak podrške resursima za učionice rizikuju da se stvori kultura „držite se onoga što znate“ među nastavnicima koji su pod pritiskom vremena i primenjuju pristup „prisilnog hranjenja“ znanjem, stavljajući naglasak na recitovanje naučenih informacija od strane učenika u ispitnim okolnostima. Dakle, poziv da historija ne treba samo da zadrži svoju funkciju koja omogućava znanje, nego i da neguje osećaj zajedničkog građanstva, kroz obavezujući nacionalni narativ koji prepoznaje da je „naša zajednička priča postala bogatija i raznolikija. Spremnija je da saraduje sa žrtvama i pobednicima (Stannard, 2019).

Nedostatak političke volje i nedostatak podrške resursima za učionice rizikuju da se stvori kultura „držite se onoga što znate“ među nastavnicima koji su pod pritiskom vremena i primenjuju pristup „prisilnog hranjenja“ znanjem, stavljajući naglasak na recitovanje naučenih informacija od strane učenika u ispitnim okolnostima.

Promenom demografije u učionici vidimo da omladina BAME [NP. crnci, azijci i etničke manjine] čini 27% učenika osnovnih i srednjih škola koje finansira država širom Engleske i Velsa (Weale, 2019). Od suštinskog je značaja da historijsko obrazovanje treba da pruži integrisanije i potpunije razumevanje britanskog identiteta, njegovog porekla i kontroverzi. Razvijanje alata za kritičko razmišljanje, u tandemu sa širim konsenzusom za raznolikiji nastavni plan i historiju, podstaklo bi zdravije razmišljanje o nedovoljno obrađenim elementima ove nacionalne priče.

Podučavanje "teške historije" može aktivno doprineti društvu koje je više orijentisano na debatu: ono koje omogućava pojedincima da vide sebe u historiji o kojoj uče. Društveni mediji oblikuju način na koji mladi konzumiraju informacije i odgovaraju na pitanja. Nedavni protesti protiv klimatskih promena vođeni od strane mladih ilustruju spremnost mladih da zahtevaju političke promene. Povlačenje veza između prošlih i trenutnih događaja može poboljšati razumevanje: na primer, preispitivanje Industrijske revolucije kao početka ekološke krize ili globalno zagrevanje kroz objektiv industrijalizacije. Digitalnom tehnologijom dolazeće generacije mogu emitovati svoje poglede na „teške historije“ i oblikovati (virtuelne) rasprave oko toga kako prikazujemo identitet, oslanjajući se na prošlost da se suočimo sa sadašnjim izazovima.

Podučavanje "teške historije" može aktivno doprineti društvu koje je više orijentisano na debatu: ono koje omogućava pojedincima da vide sebe u historiji o kojoj uče.

Holokaust kao "teška istorija" i upravljanje nedavnim prošlostu u Nemačkoj

Holokaust je predstavljan u nastavnim planovima nastavnog programa istorije od 1991. Dok je decenijama učen i podučavan u Velikoj Britaniji, poslednjih godina je došlo do ponovnog interesovanja, sa neizbežnim odlaskom očevidaca i postepenim prelaskom iz žive memorije u istoriju. Nestanak svedočenja preživelih iz prve ruke podudara se sa nerazumevanjem Holokausta i rastućim antisemitizmom unutar Velike Britanije (Sherwood, 2019; "Panel diskusija: Javno sećanje na Drugi svetski rat i Holokaust", YouTube, 2019). Takođe, postoje brige da će memorijal o Holokaustu u Velikoj Britaniji, koji će biti postavljen u Vestminsteru, rizikovati širenje narativa iskupljenja o tome kako se Ujedinjeno Kraljevstvo odlučilo sećati svog učešća u Holokaustu (Moore (Bob), 2019; Moore (Rowan), 2019). Savremena retorika o Drugom svetskom ratu, kao vremenu kada je Britanija „stajala sama“, istovremeno prenosi snažni narativ Britanije kako je suočena sa „autsajderom“ koji pretil njenim vrednostima. Takvo razumevanje podstiče snažno nacionalno raspoloženje i osećaj pripadnosti za jedne, ili prenosi odgovor na savremenu neizvesnost koja održava nepoverenje, diskriminaciju i razočaranje za druge (Walker, 2019; Montlake, 2019).

Postavljanje prioriteta kojim se istorijama daje istaknutost u raspravama i diskursnim pitanjima da li snažan fokus na Holokaust nehotice izmešta druge "teške" epizode u britanskoj istoriji. Jedno gledište za koje se čini da je steklo privlačnost, iako nije univerzalno podržano, je potreba za otvorenom raspravom o tome da li je Holokaust postao pomalo „sigurna“ tema kojom se treba baviti u okviru „teške istorije“.

Protivnici osporavaju ovaj argument poznavanja i pretpostavljenog prihvatanja, pozivajući umesto toga na obrazovne intervencije koje odgovaraju na izazove i ograničenja ovog novog pejzaža - na primer, konceptualizacijom i rešavanjem teme u samo sat ili dva sata nastave u školi.³³ Međutim, susretanje sa ovim znanjem pruža snažan uvid u sopstveni osećaj pripadnosti i obuhvata odgovornost da se izazove sadašnjost pojedinačnim delovanjem - prioritetoj koji predstavlja najbolji memorijal za budućnost.

Praktičari i uticajni ljudi iz Velike Britanije mogli bi se baviti proučavanjem slučaja Nemačke i načina na koji se suočava i kaje zbog svoje teške prošlosti. Ne samo što je posleratna migracija pružila raznovrsniju javnost, već se i Nemačka zalagala za olakšavanje foruma za unutrašnju raspravu - na primer, naučna rasprava Historikerstreit 1986-89, koja je bila usmerena na utvrđivanje jedinstvenosti Holokausta. Posvećeni napor, u vidu istorijskog istraživanja i kritičkog obrazovanja iz istorije, u Nemačkoj su kanalizovani kao alati pamćenja za prevazilaženje prošlosti.

Bez obzira na to, nedostaje saglasnost kada se radi o sećanjima na bivšu Nemačku Demokratsku Republiku (NDR). Unutar nemačkih istočnih regiona, neke grupe i zagovornici opiru se pokušajima kritičke istorizacije socijalističkog režima i nacističke prošlosti. Rezultat je smanjenje dijaloga među generacijama, internalizovana krivica i sve veća neizvesnost o tome kako buduće generacije mogu da komuniciraju sa istorijskim nasleđem.

Populističke stranke i grupe u Nemačkoj ilustruju potrebu za razvijanjem komemorativnih koncepata za različita istorijska razdoblja. Zanimljivo je da se ova debata poklopila sa dodelom 93 miliona evra u maju 2019. za obnovu mesta nirnberških nacističkih stranačkih mitinga. Promena s arhitektonskog stadijuma na arheološku sramotu sada je dovela do stepena zatvaranja dugogodišnjih napora očuvanja ili uništavanja lokaliteta. Odluka za restauraciju signalizira pristup proaktivnog suočavanja i upravljanja ovom komponentom nemačke prošlosti kao put ka moralnom oporavku.

(...)

Preporuke

Prihvatanje "teške istorije" zahteva stalnu posvećenost vlada, nastavnika i učenika da promovišu smislene promene kako bi se podstaklo veće angažovanje i promena postojećih perspektiva šire javnosti. Prepoznavanje grešaka iz prošlosti - i preuzimanje odgovornosti za ispravljanje posledica pogrešnih postupaka - predstavlja pozitivan korak ka ispravljanju društvenih nepravdi u sadašnjosti.

Koga pokušavamo da zainteresujemo "teškom istorijom"?

"Teške istorije" odražavaju društvene i kulturne zabrinutosti. One mogu uticati na društvo u celini zajedno sa određenim podgrupama. Pripadnici manjinskih grupa mogu se osećati razočarani zbog pripadnosti većinskim narativima koji su u suprotnosti sa njihovim vlastitim iskustvima. Inicijative za razmišljanje o prošlosti, koje uključuju marginalizovane glasove i okupljaju ljude različitog porekla, mogu pomoći pojedincima da se ponovo povežu sa svojim zajednicama.

Konstruktivno bavljenje spornom temom, putem javnih kulturnih inicijativa, znači otvoreno se baviti raznolikošću publike. Mogu se postići mere koje odgovaraju osnaživanju zajednica.

Naše preporuke su:

- Stvoriti „sigurne prostore“ za razgovore o „teškim istorijama“, koji naglašavaju potrebu za prihvatanjem razlika i međusektorskom saradnjom (npr. između NVO-a i institucija javnog sektora). Uspešna saradnja će se oslanjati na jasne ciljeve, poput dobijanja konstruktivnih povratnih informacija o idejama, bez straha od reperkusije.
- Postaviti za prioritet institucionalno dovršenje okvira analize zainteresovanih strana, kao praktične demografske mere kako bi se uzelo u obzir potrebe grupa na koje će uticati buduće intervencije. Ovaj korak može prethoditi uspostavljanju Savetodavnog odbora zajednice, čije kolektivno predstavljanje i konsultacije utiču na procese donošenja odluka za organizacije koje imaju veze s javnošću.
- Omogućiti da nalazi zasnovani na praksi i alatke (za e-učenje) budu dostupni za širu cirkulaciju (npr. putem onlajn biblioteke resursa) udaljenim organizacijama koje bi imale koristi od pristupa.
- Koordinisati kampanje na društvenim mrežama koje povezuju onlajn razgovore, kako bi pojedinci bili inspirisani u njihovoj svakodnevnoj praksi i kako bi se olakšalo povezivanje izvan društvenih granica.

Koje "teške istorije"?

Najvažnije je povezati "teške istorije" sa istraživačkom tačnošću, u vreme kada stručnosti istoričara prete dezinformacije na društvenim medijima. Međunarodno priznati Institut za istorijsku pravdu i pomirenje prvi je proizveo multipartnerske okvirne inicijative za usmeravanje diplomatskih odgovora na sporna istorijska pitanja.³⁷

• Ali, kako se grupe međusobno bave nasleđima prošlosti na različite načine, postoji hitna potreba da se bolje razume uticaj biranja istorije. Odabiranje komemoracije izdvaja jedan događaj iz svakodnevice.

Međutim, promovisanje jednog obrazovnog sećanja na prošlost nad drugim može se pokazati štetnim i razdvajajućim kada zajednice pokušavaju da se izdvajaju konkurentnim narativima o statusu žrtve. Definisanje sebe kao žrtve podrazumeva tvrdnje o izuzetnosti, vrednujući određene vrste iskustava. Status žrtve može ukloniti odgovornost za trenutnu akciju; neki vide

reparativne mere kao jačanje odnosa moći između žrtve i istorijskog pobednika i „verovatnije je da će se razdvojiti nego pomiriti“ (Jenkins, 2018b: 285). Štaviše, „teške istorije“ ne moraju (nužno) prerasti u „laku istoriju“ - rešavanje je kontinuirani proces različitih zainteresovanih strana.

Naše preporuke su:

- Poboľšati koordinaciju između trenutno nezavisnih inicijativa "teških istorija" među organizacijama.
- Napraviti potencijalnu platformu koja oslikava zajedničko razmišljanje i zajedničke vrednosti kroz studije slučaja (npr. objedinjavanjem rezultata izveštaja u nacionalnom skladištu).
- Tragati za aktivnijim vežbama iz uporedivih međunarodnih inicijativa koje se fokusiraju na izazovne prošlosti (nedavne ili druge).